

[Aksel Larsen.]

mands udvalg, men på nedsættelse af et 9 mands udvalg — med den tilføjelse, at ingen kunne få sæde i dette 9 mands udvalg uden at have været medlem af 9 mands udvalget under besættelsen, og at et af de 9 medlemmer ubetinget skulle være det ærede medlem hr. Oluf Pedersen. Hvis forslaget havde været formuleret sådan, havde der været logik, mening og konsekvens i det, men det har forslagsstillerne altså ikke ønsket, og jeg skal naturligvis ikke genere dem ved at stille et ændringsforslag i den retning, jeg her har antydnet, skønt forslaget egentlig ved en sådan formulering bedst opfylder det, der for mig synes at være forslagsstillernes hensigt.

Marius Buhl: Da der jo i den skriftlige fremsættelse er redegjort for sagen, skal jeg nøjes med på min gruppes vegne at anbefale forslaget til vedtagelse.

Tesdorpf: Jeg kan på min gruppes vegne anbefale det stillede forslag til beslutning om nedsættelse af et udvalg.

Skytte: Mit parti kan give tilslutning til nedsættelse af det foreslåede udvalg. Da det er dette udvalgs opgave at foretage indstilling til folketinget om det, der på grundlag af den parlamentariske kommissions beretning er grund til at iværksætte, vil det være at foregribe begivenhedernes gang allerede nu at foretage en altomfattende bedømmelse af materialet. Jeg vil gerne fremhæve, at det af mange grunde vil være ønskeligt, at folketinget så snart som muligt får lejlighed til at tage endelig stilling til, hvad der bør ske, så vi kan få en afslutning på dette område.

Må jeg iøvrigt, uden at gå i enkeltheder, ved denne lejlighed have lov til med dyb tilfredshed at fremhæve den kendsgerning, at da ulykken kom ind over Danmark, viste befolkningen et sammenhold og en indre styrke, der holdt under hele besættelsen. Det, der under de skiftende faser under besættelsen holdt Danmark oppe, ja, jeg tør vel sige bevarede Danmark, var befolkningens, rigsdagens og regeringens evne til at tilpasse modstanden de skiftende forhold og de skiftende muligheder. Årtiers demokratiske arbejde gav økonomisk og social

baggrund for dette sammenhold, der i de afgørende øjeblikke bestod sin prøve. Det viste sig, at dansk demokrati ikke lod sig løbe over ende, hverken ved løfter eller ved trusler. Valget i 1943 blev for hele verden en bekræftelse på, at Danmark ønskede at være et frit, demokratisk land.

Oluf Pedersen: De beretninger, der foreligger, giver efter mit skøn ingen baggrund for nedsættelsen af det foreslåede udvalg; vi kan, mener jeg, lige så godt om nogle dage drøfte beretningerne. Men selvfølgelig, hvis de fire gamle partier, der jo er forslagsstillere, ønsker at drøfte deres stilling indbyrdes, kan de gøre det — det er der ingen grund til at sætte sig imod.

De beretninger, der foreligger, er udarbejdet af tre kommissioner. Jeg var med i den første og har også været med i den sidste. Jeg finder, foranlediget af visse betragtninger, der har været fremsat i nogle blade, anledning til at sige, at jeg kender intet til, at der er stukket noget som helst til side; alt er, såvidt det er mig bekendt, lagt åbent frem. En stor del af det materiale, der foreligger, er jo tilvejebragt af embedsmænd og historikere, og det er ikke kontrolleret eller kritiseret af kommissionen, men overgivet til tinget, sådan som det foreligger. Når man i disse beretninger læser om alt det, der er sket, er der jo ikke mange overraskelser at finde, og mange er da også klar over, at der ikke vil være sådanne overraskelser.

Man kan jo diskutere meget af det, der skete under krigen. Jeg mener, det var godt, at vi hindrede den ulykke, som ville være kommet, om vi havde fået et dansk blodbad, så det var gået os, som det gik Polen, og hvordan var det så ikke gået bagefter?

Jeg vil også have lov til her at fremkomme med en enkelt bemærkning, som måske kan virke lidt ondskabsfuld, men den er vel ment, og det er om det, som skete efter befrielsen. Der synes jeg ikke man var i stand til at tage situationen, som den burde være taget. Jeg tænker bl. a. på den straffelov, vi fik, med dens tilbagevirkende kraft og de ulykker, den i mange tilfælde gjorde. Jeg har altid regnet dansk retslovgivning for noget nær den bedste i verden, men med hensyn til den lovgivning, vi fik under den babyloniske forvirring, der op-